

Istoria radioamatorismului câmpulungean, văzută și trăită (I)

De multă vreme mă bate gândul să mă apuc de acest proiect care să centralizeze și să arhiveze datele cunoscute, așa cum au fost ele la vremea respectivă, despre practicarea radioamatorismului în ținutul Bucovinei și, în special, în zona Câmpulung Moldovenesc.

Am avut deseori discuții pe această temă cu mai mulți colegi din zona Bucovinei, am adunat în decursul anilor multe documente și date, dar nu am avut niciodată timpul necesar să demarez lucrarea.

În datele culese și adunate nu am descoperit urme ale activității de radioamatorism din perioada interbelică sau după al Doilea Război Mondial. Primele date apar abia prin anii 1970. Poate că au existat încercări de practicare a radioamatorismului și înainte de anii '70 în acest colț de țară, dar nimeni nu le-a consemnat și astfel au rămas necunoscute.

Rezumând datele strânse, practic istoria radioamatorismului câmpulungean se poate împărți în 4 mari etape: perioada de pionierat (anii 1970-1980), perioada de dezvoltare (anii 1980-1990), perioada de decădere (anii 1990-2000) și perioada de după 2000 până în prezent.

Este foarte greu să vorbești despre acest sport tehnic (unii îl consideră doar un hobby), care implică multe necunoscute pentru un auditoriu nefamiliarizat cu limbajul specific radioamatorismului. De exemplu, puțină lume cunoaște că literele YR, YQ, YP, YO cu care încep indicativele de radioamatori, înseamnă de fapt ROMÂNIA și că sunt prescurtări folosite în identificarea stațiilor în comunicațiile pentru aviație, marină sau radioamatori români. Aceste grupuri de litere sunt alocate de ITU (International Telecommunication Union).

Voi face din start o precizare: activitatea de radioamatorism este permisă doar în baza unui certificat de radioamator și a unei autorizații eliberate de ANCOM în conformitate cu legislația internă și internațională.

Cu toate că am fost pasionat de radio încă din copilărie, de abia prin anii '70 am luat contact cu radioamatorismul. Un impuls decisiv l-a avut cartea lui Ion Mihail Iosif, „Traficul radioamatorilor”, apărută în Editura „Stacon”, care începea și se sfârșea cu o notă în

care se arăta că în fiecare județ există un radioclub unde poți găsi pe cineva care să te îndrume în această activitate.

Într-o zi din vara anului 1973 mi-am luat inima în dinți și am luat Suceava la picior întrebând din 200 în 200 de metri pe trecătorii întâlniți

aparate cu lămpi etc.).

Fiind peste mână deplasarea la un curs la Suceava, am dat uitării pentru un timp această dorință de a deveni radioamator.

După câțiva ani, am descoperit că în Câmpulung ar mai exista trei radioamatori

Radioamatorismul, la fel ca și orice ramură de sport, implică, mai mult sau mai puțin, pasiune și dorință de perfecționare. Unul dintre cei mai experimentați radioamatoriști din Câmpulung Moldovenesc, Mircea Popel, ne-a propus o istorie a acestei ramuri sportive în acest oraș, o aducere aminte a unor perioade mai bune sau mai grele din care se pot observa și crâmpoșe de viață a unor oameni cu adevărat pasionați și inimoși. (ADI PÎRGARU)

dacă mă pot îndruma spre radioclubul județean. Mulți s-au uitat la mine de parcă între-

de emisie recepție clasa 5 (UUS) și unul clasa 3 (US). Între timp am reușit să-i cu-

bam despre marțieni, iar majoritatea îmi răspundeau că nu au auzit despre așa ceva. Când aproape să mă dau bătut, cineva mi-a spus că se află lângă piața centrală a orașului, pe strada Petru Rareș, foarte aproape de autogară.

Așa am ajuns să descopăr sediul radioclubului județean și pe mentorul multor radioamatori români, pe regretatul Dem Dascălu-YO8DD, fost ofițer de transmisiuni cu o experiență deosebită în traficul telegrafic, un reper de bază al radioamatorismului românesc pentru generații întregi.

A fost primul radioamator cunoscut de mine. Am stat de vorbă timp de două ore, i-am povestit despre primul meu receptor „home-made” cu galenă pe care l-am construit în clasa a VII-a, despre generatoarele de ton construite mai târziu, despre pasiunea mea pentru comunicații radio... M-a ascultat cu multă atenție, mi-a zâmbit și apoi mi-a propus să mă înscriu la un curs de formare ca radioamator pentru a deveni radioamator receptor autorizat. La plecare mi-a dăruit multe materiale informative (un ghid al radioamatorului, programe de diplome, scheme de

nosc, aceștia fiind Krzyzanowski Zeno - YO8ALQ, Tcaciuc Gheorghe - YO8AJZ, Șuhane Cătălin - YO8BNO și Buliga Constantin - YO8BDH. Ultimul reușise să ia și examenul de telegrafie, așa că avea indicativ de clasa a treia - US.

Cu toate acestea, Câmpulungul Bucovinei era o pată neagră pe harta radioamatorismului, întrucât niciunul dintre ei nu avea aparatură de emisie, indicativele fiind doar pe hârtie. Autoritățile de la acea vreme nu prea încurajau acest sport, iar activitatea de radioamatorism era în vizorul securității statului.

În anul 1975, un grup de pasionați de radio de la fosta întreprindere IPEG (actual Geomold), dar și din oraș, am început să ne întâlnim săptămânal și să ascultăm qtc-ul (emisiunea săptămânală de știri) transmisă de Federația Română de Radioamatorism. Ascultam emisiunea pe un aparat de radio modificat de noi și ne antrenam la recepția și transmiterea semnalelor telegrafice cu ajutorul câtorva manipulatori telegrafice scoase cu greutate de la casările de la PTTR.

Sufletul grupului era Ioan Pascu, un inginer care mai

târziu a fost detașat la IPEG Argeș. La aceste întâlniri participau Mircea Popel, Nicolae Tabără, Liviu Spoială, Florin Apostolescu, Dan Palamaru, Cristian Răiescu, Mihai Pașcovici și mulți alții care între timp au renunțat.

Un pas important în apariția și dezvoltarea radioamatorismului în zona Câmpulung a fost realizat în anul 1977, când la IPEG Suceava a luat ființă în cadrul serviciului mecanizare un departament de comunicații radio-emisie profesional care să asigure legătura cu secțiile și șantierele întreprinderii. Directorul de la acea vreme, ing. Viorel Posa, era foarte deschis spre noul sistem de comunicații așa că s-au cumpărat de la IEMI București câteva zeci de stații radio-emisie model RTF-1MF(S) de tip fix, mobile și portabile. Rețeaua de comunicații radio a fost proiectată și implementată de către ing. Simion Cezar și Mircea Popel. S-au instalat stații la sediile din Câmpulung, Broșteni, V. Dornei, Iacobeni, Fălticeni, Fundul Moldovei, Comănești, pe șantierele de la Delnița 1 și 2, Colacu, Colibița, Călimani, precum și pe câteva zeci de mașini de teren și Dacii de serviciu.

Pe vârful Rarău, la cota 1650 m, lângă stația de radio-televiziune, s-a instalat un retransmițător care făcea posibilă legătura între toate stațiile din rețea cu sediul principal sau între ele. La centrala telefonică de la sediul IPEG s-a proiectat și montat un dispozitiv care permitea trecerea convorbirii din rețeaua radio în rețeaua telefonică și invers, astfel încât directorul întreprinderii putea discuta cu cei de la București, de la minister, chiar dacă era în mișcare cu mașina.

Interesul pentru comunicațiile radio a crescut foarte mult atât în Câmpulung Moldovenesc, cât și în localitățile în care erau montate asemenea stații radio.

IPEG-ul fiind o unitate economică cu peste 4500 de angajați avea și o activitate sportivă bine dezvoltată. Astfel, în anul 1978 am înființat și autorizat un radioclub de recepție în cadrul Asociației Sportive „Explorări” de la această unitate. Acest radioclub de recepție a avut indicativul YO8-545/SV și în jurul lui a început să se dezvolte toată activitatea colectivă sportivă radio din Câmpulung Moldovenesc. (Va urma)